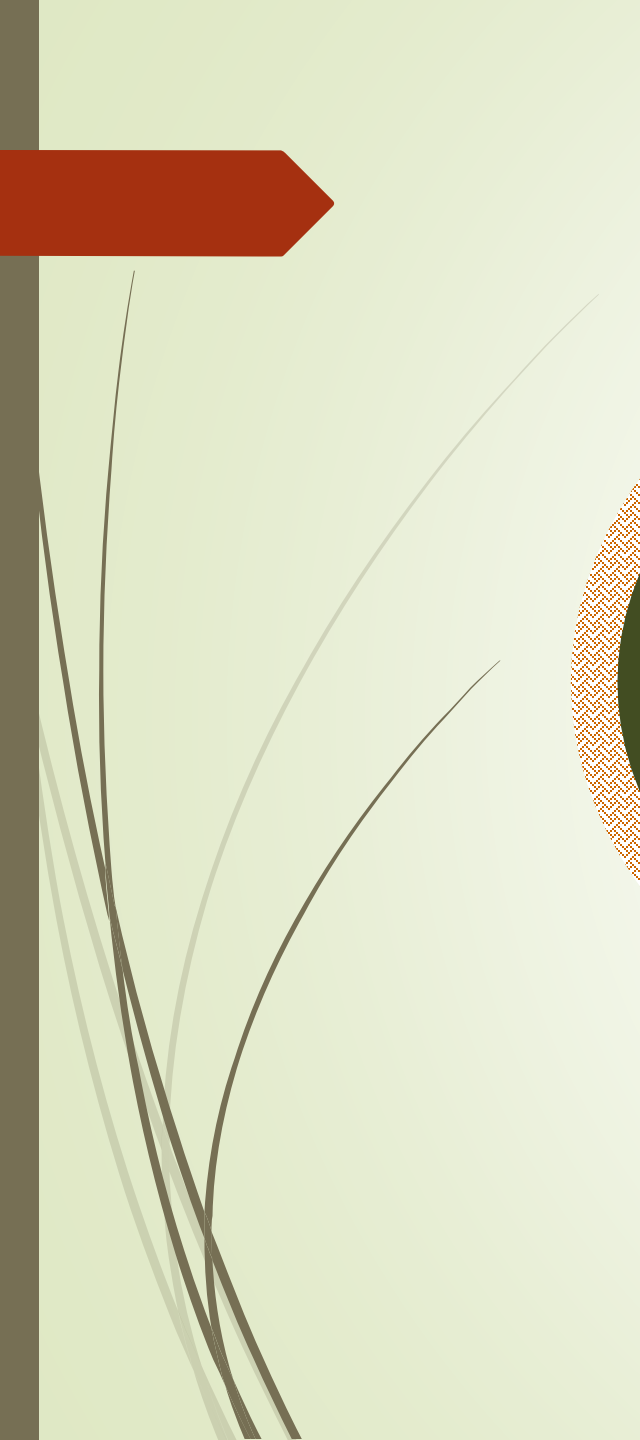

หัวข้อการบรรยาย

“กระบวนการต้นหลักธรรมาภิบาลเพื่อการ
ป้องกันการทุจริต และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กับการทุจริตและประพฤติมิชอบ”

ณัฐมนันท์ ดาสาดี
ผอ.กลุ่มงานบริหารคดีและบริหารทั่วไป
สำนักงาน ปปท.เขต 7

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี

พยาบาลศาสตรบัณฑิต วพก. มหาวิทยาลัยมหิดล
นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ระดับปริญญาโท

นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาเอก

นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

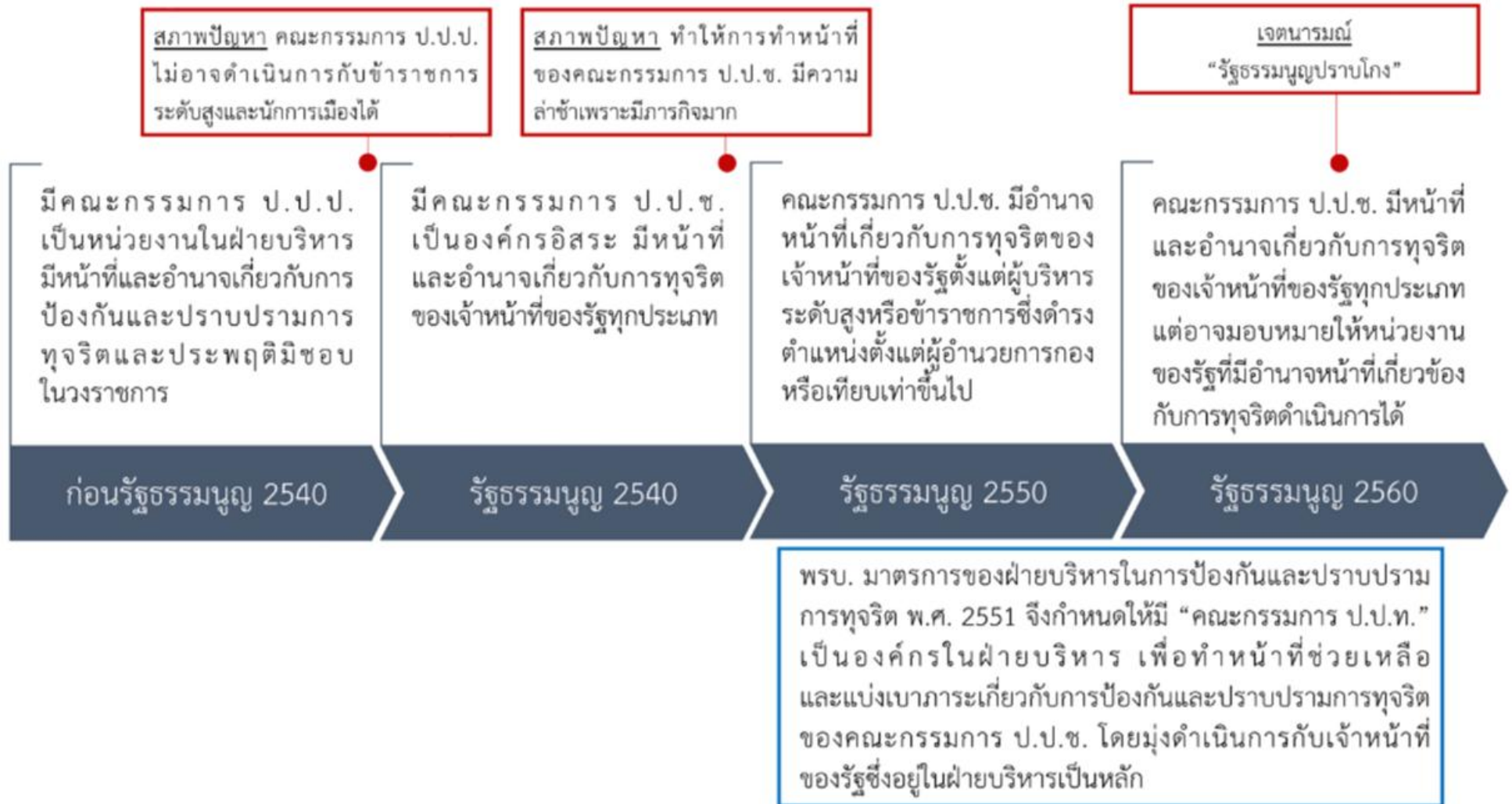
ประวัติการทำงาน

- ➡ เคยเป็นพยาบาลที่โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ➡ เคยปฏิบัติหน้าที่นิติกร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม
- ➡ เคยปฏิบัติหน้าที่นิติกร กองกฎหมาย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพกระทรวงสาธารณสุข
- ➡ เคยเป็นนักสืบสวนสอบสวน กลุ่มงานปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 2 และนักวิชาการยุติธรรม กลุ่มงานป้องกันการทุจริตในภาครัฐ
- ➡ ปัจจุบัน ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารคดีและบริหารทั่วไป สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในภาครัฐเขต 7
- ➡ วิทยากรบรรยายกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา และ หลักสูตรอื่น ๆ ของสำนักงาน ป.ป.ช. และ ป.ป.ท.

หลักการ เหตุผล ความเป็นมา หน้าที่และอำนาจ
ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

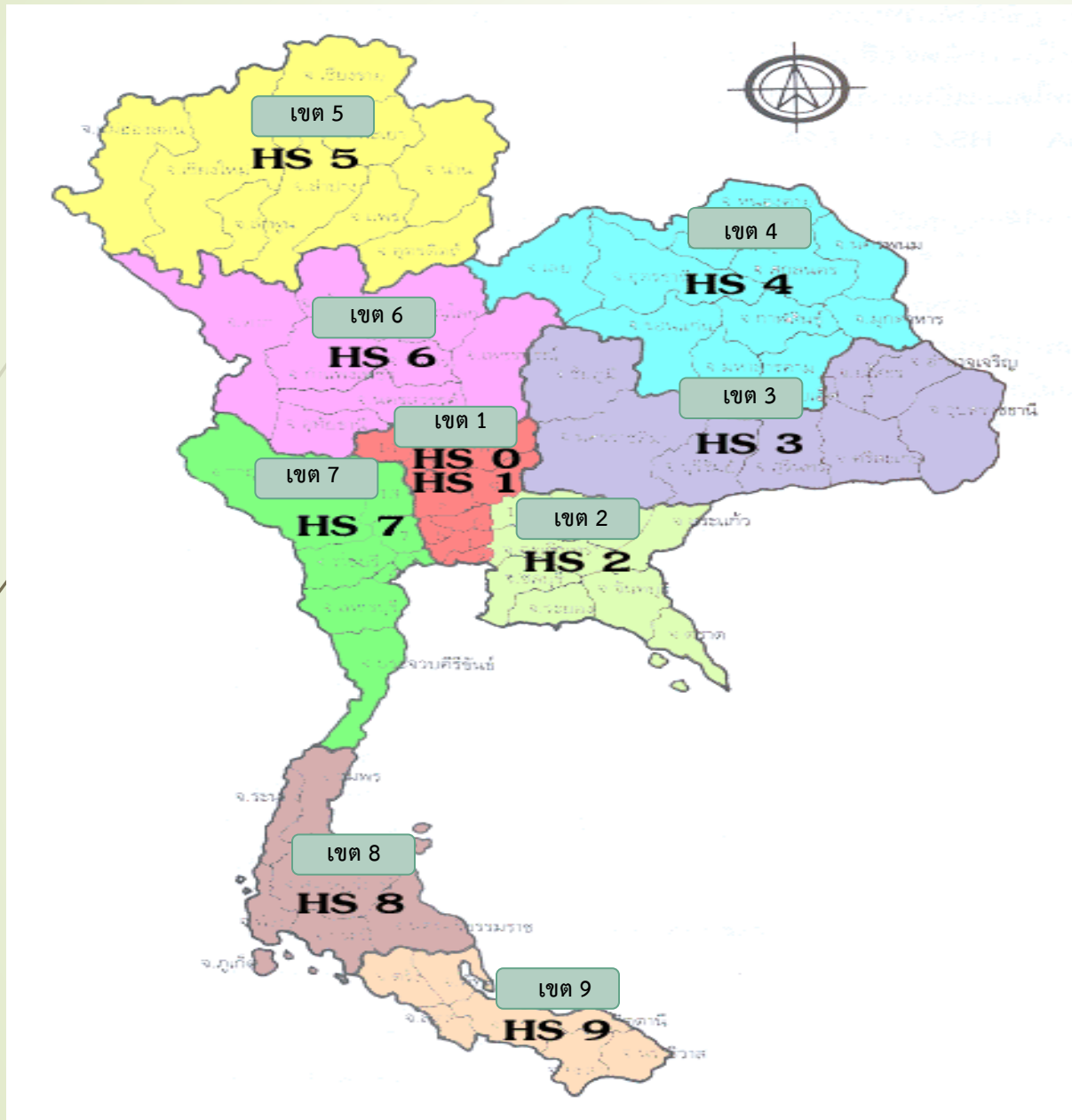
ความเป็นมาของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) 99 หมู่ 4 อาคาร
ซอฟต์แวร์ ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

สถานที่ตั้งของสำนักงาน ปปท. เขต 1-9

- เขต 1 – จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- เขต 2 – จังหวัดชลบุรี
- เขต 3 – จังหวัดนครราชสีมา
- เขต 4 – จังหวัดขอนแก่น
- เขต 5 – จังหวัดเชียงใหม่
- เขต 6 – จังหวัดพิษณุโลก
- เขต 7 – จังหวัดนครปฐม
- เขต 8 – สุราษฎร์ธานี
- เขต 9 – จังหวัดสงขลา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

➡ มาตรา 234 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(2) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในกรณีจำเป็นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทนในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง หรือที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางระดับ

สำนักงาน ป.ป.ช.

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช

➡ มาตรา 28 คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(2) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

➡ มาตรา 62 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูง หรือ เทียบเท่าลงมา มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด ในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งประเภทเรื่องที่จะมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนตามมาตรา 62 แห่ง พรป.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

➡ 1. หลักเกณฑ์เรื่องระดับตำแหน่ง

- ➡ ตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทน

(๑) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา พ.ศ. ๒๕๖๒^{๒๓}

ตามข้อ ๓ แห่งประกาศดังกล่าวได้กำหนดให้ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการทหาร ซึ่งดำรงตำแหน่งอำนาจการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมาตามประกาศดังกล่าว เป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนก็ได้ เช่น หัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าระดับกรม ซึ่งแบ่งส่วนราชการภายในกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ในกรณีตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งประเภทเรื่องที่จะมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทน
ตามมาตรา 62 แห่ง พรป.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

➡ 2. หลักเกณฑ์เรื่องลักษณะความผิด

➡ ลักษณะความผิดในเรื่องที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่
อำนาจการสูงหรือเทียบเท่าลงมาเท่านั้น

(๒) คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๑๒๓๙/๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางในการ
พิจารณาเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑^{๒๔}

ตามข้อ ๑ แห่งคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดให้กรณีดังต่อไปนี้
เป็นเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง ซึ่งทำให้เรื่องที่มีลักษณะตามที่กำหนดนี้เป็นเรื่องที่
อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการเอง ได้แก่

(๒.๑) เรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน สิ่งแวดล้อม หรือ
ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ

(๒.๒) เรื่องกล่าวหาที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อ
ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของชาติ ความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศ

➡ 2. หลักเกณฑ์เรื่องลักษณะความผิด

- ➡ ลักษณะความผิดในเรื่องที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่
อำนาจการสูงหรือเทียบเท่าลงมาเท่านั้น

(๒.๓) เรื่องกล่าวหาที่สำคัญระดับประเทศที่อยู่ในความสนใจของประชาชน

(๒.๔) เรื่องกล่าวหาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีหรือเรื่องที่กล่าวหา

(๒.๕) เรื่องกล่าวหาที่สำคัญ และเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติ หรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศมีส่วนเกี่ยวข้อง

(๒.๖) เรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณเกินกว่า ๒ ล้านบาทขึ้นไป หรือมีมูลค่าความเสียหายเกินกว่า ๕ แสนบาทขึ้นไป และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างกว้างขวาง

(๒.๗) เรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวกับการที่รัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้สัมปทานที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์โดยมิชอบ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา เห็นว่า เป็นเรื่องที่มีลักษณะร้ายแรง

(๒.๘) เรื่องกล่าวหาที่มีผลกระทบต่อระบบบริหารราชการในภาพรวม แม้ไม่อาจคำนวณมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเลขได้

(๒.๙) เรื่องกล่าวหาอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง

อย่างไรก็ตาม เรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะความผิดข้างต้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ลักษณะความผิดร้ายแรงดังกล่าวมีพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป หรือมีเหตุอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพิจารณาว่า เป็นเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรงตามคำสั่งนี้ ก็ได้ ซึ่งถ้าหากมิได้เป็นความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการแทนได้

หลักเกณฑ์การมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ตามมาตรา 62 พรป. ป.ป.ช. พ.ศ. 2561

เกณฑ์เรื่องตำแหน่ง	เกณฑ์เรื่องลักษณะความผิด
• ตำแหน่งอำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา (ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา พ.ศ. 2562) • ไม่ใช่ตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นควรดำเนินการเองตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ 1240/2561** เช่น ไม่ใช่ผู้พิพากษา ตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้บริหารท้องถิ่น	• เรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง • ไม่ใช่เรื่องตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ 1239/2561 * เช่น เรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ที่ดิน สิ่งแวดล้อม หรือประโยชน์สาธารณะที่สำคัญ เรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณเกินกว่า 2 ล้านบาทขึ้นไป หรือมีมูลค่าความเสียหายเกินกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไป และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างกว้างขวาง ฯลฯ • ไม่ใช่เรื่องลักษณะความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการเองตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ 1240/2561** เช่น เรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ตามหมวด 6 พรป. ป.ป.ช. พ.ศ. 2561 เรื่องการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ฯลฯ

หมายเหตุ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีดุลพินิจที่จะพิจารณาแตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนดและมอบหมายให้หน่วยงานอื่น (คณะกรรมการ ป.ป.ท.) ดำเนินการแทนก็ได้

*คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ 1239/2561 เรื่อง แนวทางในการพิจารณาเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะเป็นความผิดร้ายแรง

**คำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ 1240/2561 เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมาและลักษณะความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ

คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีหน้าที่และอำนาจ

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ อาจแบ่งได้เป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านการเสนอและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เสนออนโยบาย มาตรการ แผนพัฒนาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ โดยเฉพาะในกรณีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หากปรากฏว่ากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดล้าสมัย ขาดประสิทธิภาพหรือขาดการบังคับใช้อย่างทั่วถึง เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้ หรือในกรณีที่ปรากฏว่าการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐไม่บรรลุผล เพราะไม่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย หรือมาตรการที่จำเป็น ให้เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

๒. ด้านการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ แจ้งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กรณีพบการดำเนินโครงการใดมีการกำหนดวงเงินสูงเกินที่เป็นจริงหรือไม่คุ้มค่า และกำกับดูแลสำนักงาน ป.ป.ท. ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓. ด้านการปราบปรามการทุจริต ไต่สวนข้อเท็จจริงและข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นส่งพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สำนักงาน ป.ป.ท. มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ท. รวมตลอดทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานและให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ จัดให้มีหรือให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่นในการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

๓. ด้านการป้องกันการทุจริตในภาครัฐเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ แจ้งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือแจ้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีหน่วยงานของรัฐใดมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ หรือเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการหรือประชาชน หรือเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง และหากกรณีใดมีลักษณะส่อไปในทางทุจริตในภาครัฐให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รายงานให้คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๔. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนภาคประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมตลอดทั้งรณรงค์ให้ความรู้ ต่อด้าน หรือชี้เบาะแส รวมทั้งเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต

ระยะเวลาในการไต่สวนและข้อมูลของคณะกรรมการ ป.ป.ท. กรณีผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่ถูกกล่าวหา

กล่าวหา ก่อนพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
หรือกล่าวหาเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ฯ ไม่เกิน ๕ ปี

คณะกรรมการ ป.ป.ท. ไต่สวน

กล่าวหา ก่อนพ้นจากการเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กล่าวหา หลังจากพ้นจากการเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วัน
พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

ต้องดำเนินการให้เสร็จ
ภายใน ๒ ปี
นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้น
จากการเป็นเจ้าหน้าที่
ของรัฐ

ระยะเวลาในการดำเนินการ
ของคณะกรรมการ ป.ป.ท.

ต้องดำเนินการให้เสร็จ
ภายใน ๒ ปี
นับแต่วันกล่าวหา

ดำเนินการ
ภายในระยะเวลา

ดำเนินการ
เกินระยะเวลา

ทางวินัย

- ส่งเรื่องให้
ผู้บังคับบัญชา
ดำเนินการ
ทางวินัย (ม. ๔๐)

มาตรา 38

ทางอาญา

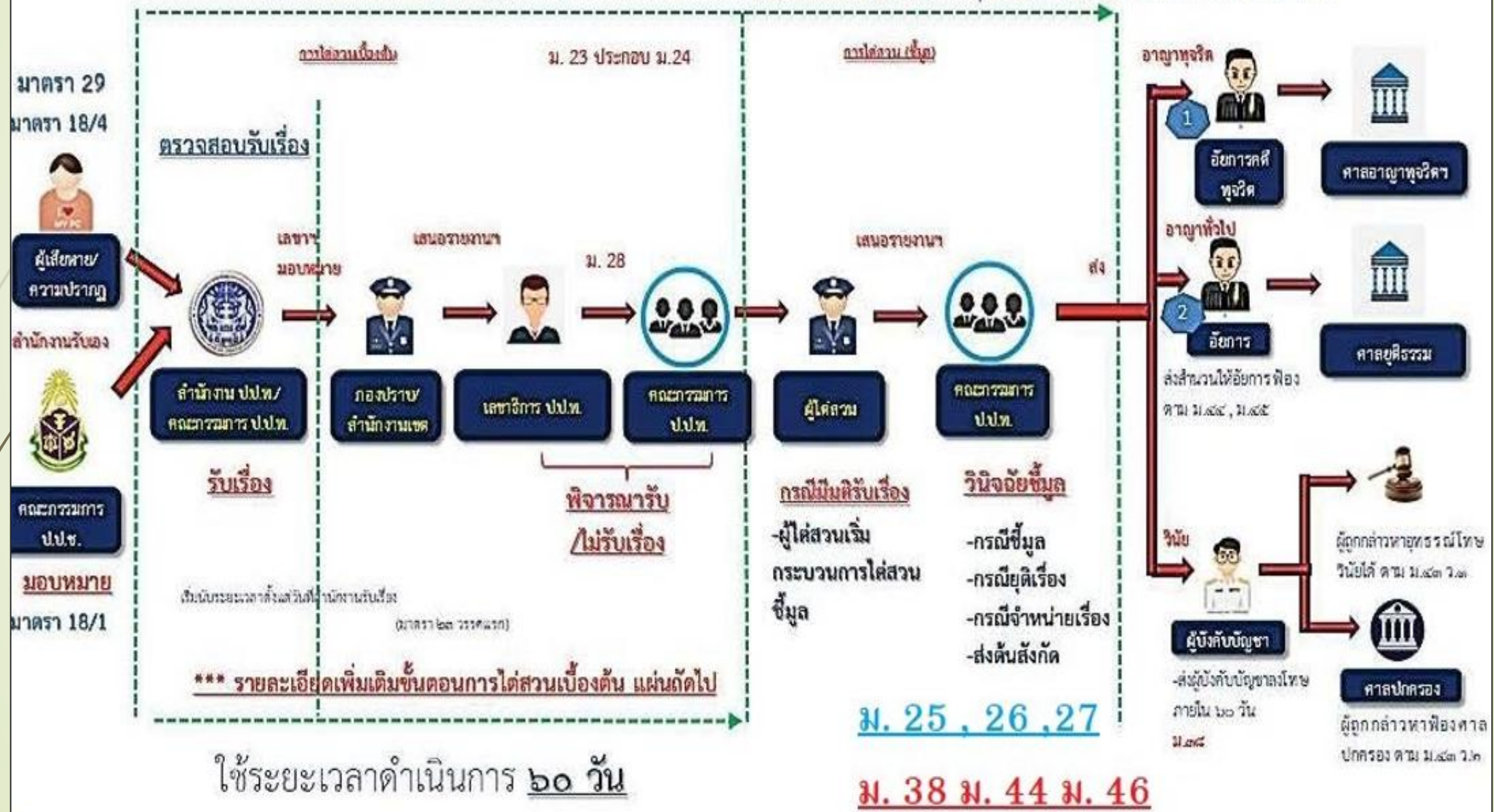
- ส่งเรื่องให้พนักงาน
อัยการดำเนินคดี
(ม. ๔๕)

มาตรา 44

ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
พิจารณาดำเนินการต่อไป
ตาม พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

กระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายใหม่

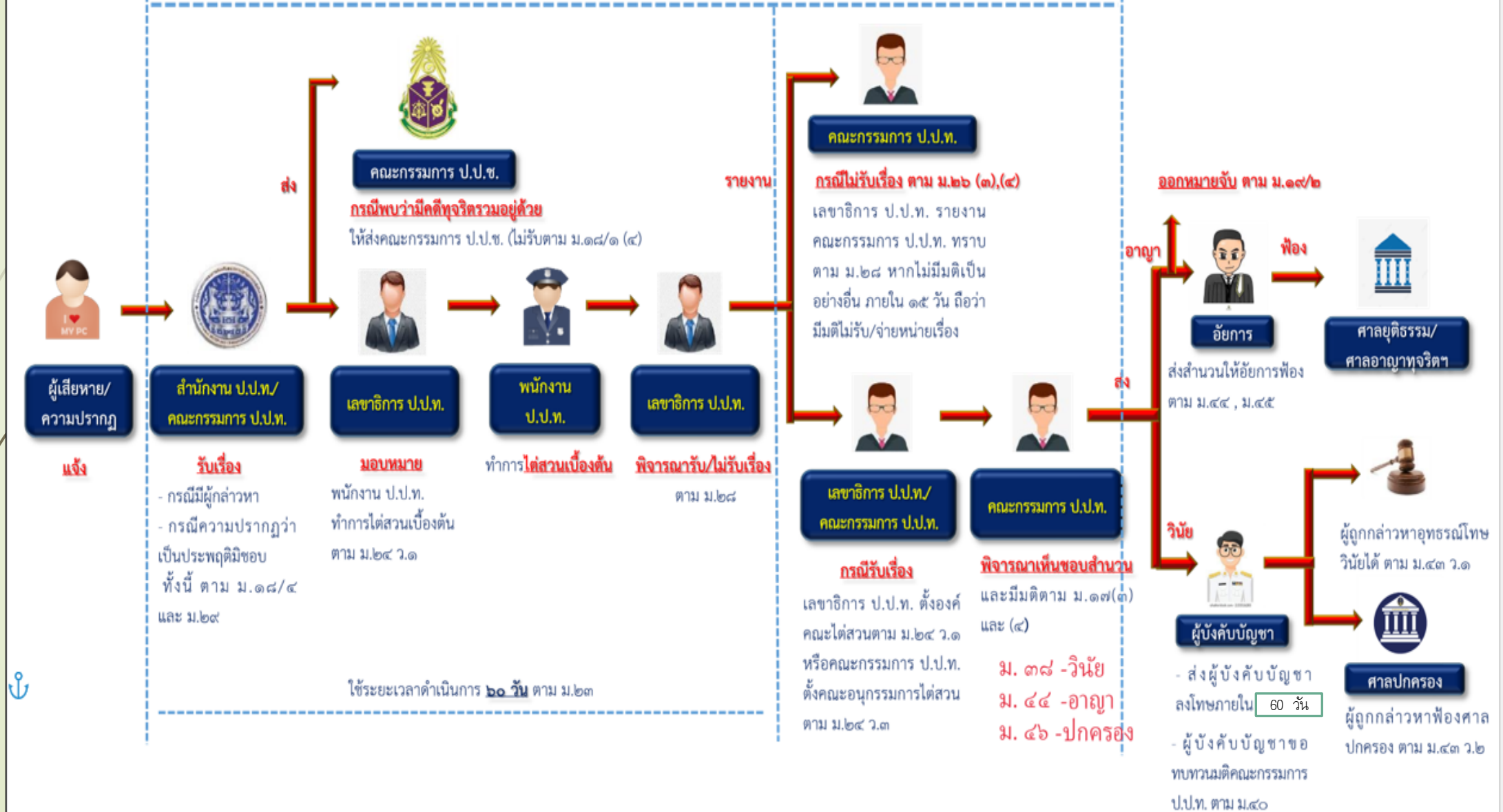
ระยะเวลาดำเนินการภายใน ๒ ปี ขยายระยะเวลาออกไปไม่เกิน ๓ ปี ตาม ม.๒๓ (เว้นแต่มีเหตุจำเป็นต้องไต่สวนในต่างประเทศ ไม่เกิน ๕ ปี)

กระบวนการดำเนินคดีประพฤติมิชอบ

ระยะเวลาดำเนินการได้ส่วนตั้งแต่สำนักงาน ป.ป.ท. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้รับ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี

ขยายระยะเวลาออกไปได้ตามที่จำเป็น แต่รวมแล้วต้องไม่เกิน ๓ ปี ตาม ม.๒๓

กฎหมาย ป.ป.ช.

มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙๙ ในการพิจารณาลงโทษทางวินัยตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีพยานหลักฐานใหม่อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน มีหนังสือพร้อมเอกสารและพยานหลักฐานถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนมตินั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๑๐๐ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนหรือผู้ใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น

กฎหมาย ป.ป.ท.

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติวินิจฉัยชี้มูลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดทางวินัยอันเป็นการกระทำความทุจริตในภาครัฐ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ามติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และรายงานการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นชอบแล้ว เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก

มาตรา ๔๐ ในการพิจารณาลงโทษทางวินัยตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา ๓๘ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนอาจขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทบทวนได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เฉพาะเมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดังกล่าวมีพยานหลักฐานใหม่ อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการพิจารณาทบทวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาพยานหลักฐานโดยละเอียด เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการต่อไปตามมตินั้น

มาตรา ๔๑ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๓๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายและให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทุจริตต่อหน้าที่ หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น

สำนักงานรับเรื่องร้องเรียนเอง

กระบวนการทัศน์หลักธรรมาภิบาล เพื่อการป้องกันการทุจริต

โดย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ความเป็นมาของธรรมาภิบาล

- ประเทศที่ได้ผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ไม่สามารถฟื้นฟูประเทศให้กลับคืน
- หลายประเทศไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากเป็นประเทศยากจน (โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในแอฟริกา)
- ประเทศที่พัฒนาแล้ว และธนาคารโลกรวมถึงองค์การการเงินและหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

รายงานเสนอต่อคณะกรรมการบริหารธนาคารโลก

Sub-Sahara : From Crisis to Sustainable Growth

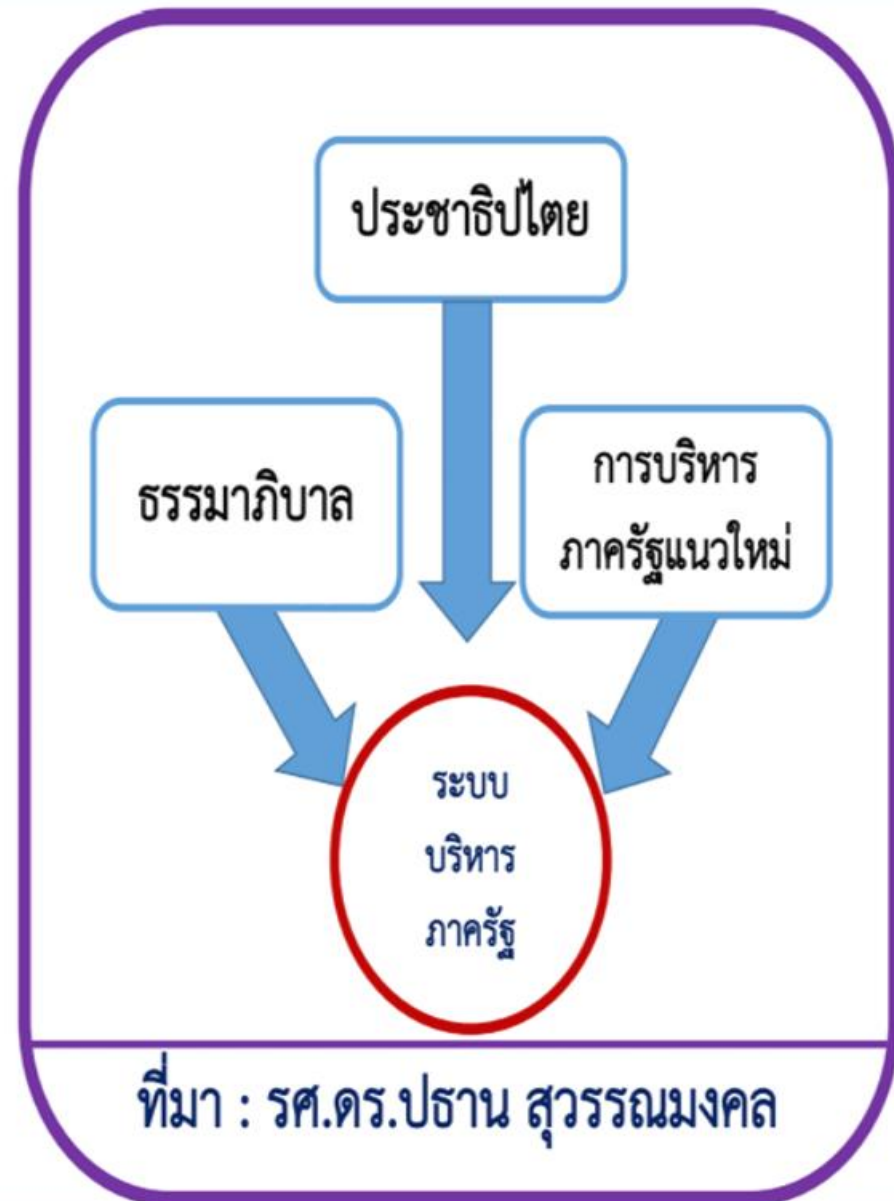
สาเหตุสำคัญ

- การคอร์รัปชันของผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่รัฐ
- ไม่ยึดหลักกฎหมายในการปกครอง
- ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงาน
- ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

สภาพแวดล้อมต่าง ๆ

- ปลายศตวรรษที่ 1980 สหภาพโซเวียตแตกสลาย → กระแสประชาธิปไตย
- New Public Management
 - คุณภาพการบริการ
 - มุ่งเน้นความสำเร็จ
 - กระจายอำนาจการบริหาร
 - การมีส่วนร่วม

ประเทศไทยกับธรรมาภิบาล

- สนใจอย่างมาก ภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจใน พ.ศ. 2540
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2540
 - มุ่งเน้นธรรมาภิบาล
 - การมีส่วนร่วมของประชาชน
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 (ยกเลิกปี พ.ศ. 2546)
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 โดยเพิ่มมาตรา 3/1 มุ่งเน้นให้ส่วนราชการใช้วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)
 - การบริหารบ้านเมืองที่ดี
 - การพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ความหมายของ “ธรรมาภิบาล”

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ขององค์กร **ประชาสังคม** ซึ่งมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทั้งนี้องค์กรของรัฐจะอาศัยการบริหารจัดการที่ดีเป็นกลไกเกื้อหนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการฟื้นฟูสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนให้ยั่งยืน

นายอานันท์ ปันยารชุน ได้ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาลเป็นผลลัพธ์ของการจัดการกิจกรรมซึ่งบุคคลและสถาบันทั่วไป **ภาครัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ร่วมกัน** ได้กระทำการไปหลายทาง มีลักษณะเป็นขบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจนำไปสู่การผสมผสานผลประโยชน์ที่หลากหลายและขัดแย้งกันได้

นายแพทย์ ประเวศ วะสี ได้อธิบายว่าการที่สังคมประกอบด้วยภาคสำคัญ ๆ สามภาค คือ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน เมื่อพิจารณาถึงธรรมาภิบาลก็จะรวมถึงความโปร่งใส ความถูกต้องของสามภาคดังกล่าว **ธรรมาภิบาลจึงเป็นเสมือนพลังผลักดันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชาติ**

ศาสตราจารย์ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้ให้ความหมายว่า ธรรมาภิบาล คือ **กลไกของรัฐทั้งการเมืองและการบริหารมีความเข้มแข็ง** มีประสิทธิภาพสะอาดโปร่งใสและรับผิดชอบเป็นการให้ความสำคัญกับภาครัฐและรัฐบาลเป็นด้านหลัก

นายธีรยุทธ บุญมี ได้อธิบายว่าความคิดธรรมรัฐเป็นการมอบอำนาจการเมืองการปกครองแบบใหม่ที่แข็งแกร่งตายตัว แต่ให้มี **ปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาชนและให้มีลักษณะแยกย่อยมากขึ้น**

- ประชาสังคมมีส่วนร่วม
- ภาครัฐและเอกชนมีผลประโยชน์ร่วมกัน
- รัฐ เอกชน และประชาชน รวมพลังผลักดันไปสู่การแก้ปัญหาของชาติ
- กลไกของรัฐมีความเข้มแข็ง
- ปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาชนให้มีลักษณะแยกย่อยมากขึ้น

องค์การสหประชาชาติ - การมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงได้ **“ธรรมาภิบาล”** จึงมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เพราะเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศ ให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกันและนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส

ธนาคารโลก - ให้ความหมายว่าเป็นลักษณะและวิถีทางของการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อการพัฒนา การมี **“ธรรมาภิบาล”** จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ เพราะรัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม การทำหน้าที่ของระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติและสื่อมวลชนที่มีความโปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) **“ธรรมาภิบาล”** เป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมโดยกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน พึ่งตนเองได้และเกิดความยุติธรรมทางสังคม

ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) มุ่งความสนใจไปที่องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่านโยบายที่กำหนดไว้ได้ผล หมายถึงการมีบรรทัดฐานเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ารัฐบาลสามารถสร้างผลงานตามที่สัญญาไว้กับประชาชนได้

UNESCAP ให้คำจำกัดความว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการโครงสร้างและความสัมพันธ์ของสถาบันทางการเมืองซึ่งครอบคลุมทั้งในส่วนของสถาบันทางการเมืองที่มีลักษณะอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การตัดสินใจจัดสรรทรัพยากร เพื่อบริหารกิจการของบ้านเมืองและแก้ไขปัญหาของสังคม ตลอดจนกระบวนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคส่วนหรือฝ่ายต่าง ๆ ในการกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติภายใต้กรอบและกระบวนการทางกฎหมายอันชอบธรรม

UNDP ได้นิยามว่า เป็นเรื่องของการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อจัดการประเทศชาติบ้านเมือง

ความหมายจากองค์กรต่าง ๆ

- ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส
- รัฐสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- การจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของธรรมาภิบาล

UNDP

1. การมีส่วนร่วม (Participation)
2. นิติธรรม (Rule of Law)
3. ความโปร่งใส (Transparency)
4. การตอบสนอง (Responsiveness)
5. การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus-Oriented)
6. ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม (Equity)
7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness)
8. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
9. วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Vision)

UNESCAP

1. การมีส่วนร่วม (Participation)
2. นิติธรรม (Rule of Law)
3. ความโปร่งใส (Transparency)
4. การตอบสนอง (Responsiveness)
5. การมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)
6. ความเสมอภาค/ความเที่ยงธรรม และการไม่กีดกัน (Equity and Inclusiveness)
7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency)
8. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)

สำนักงาน ก.พ.

1. หลักคุณธรรม
2. หลักนิติธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักความมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

สถาบันพระปกเกล้า

1. หลักนิติธรรม	6. ความโปร่งใส
2. การมีส่วนร่วม	7. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. คุณธรรม	8. องค์กรแห่งการเรียนรู้
4. สำนึกรับผิดชอบ	9. การบริหารจัดการ
5. ความคุ้มค่า	10. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หลักธรรมาภิบาล (GOOD GOVERNANCE) 6 ประการ

- 1. หลักนิติธรรม** คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม
- 2. หลักคุณธรรม** คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการธำรงค้ำเพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์การหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น
- 3. หลักความโปร่งใส** คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์การให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน
- 4. หลักความมีส่วนร่วม** คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ และจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน
- 5. หลักความรับผิดชอบ** ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่
- 6. หลักความคุ้มค่า** ผู้บริหารต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้นในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ผู้รับบริการหรือประชาชนโดยรวม

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

หน้าที่ราชการ เกิดจาก...

1. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง เช่น แพทย์ พยาบาล
นักวิชาการสาธารณสุข นักจัดการงานทั่วไป ฯลฯ
2. กฎหมายกำหนดไว้ เช่น พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน
3. มีคำสั่ง/มีการมอบหมายโดยผู้บังคับบัญชา เช่น
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
4. พุทธินัยปฏิบัติ

มติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 29
มีนาคม 2497
(หนังสือ ที่ นว
89/2497
ลว. 1 เมษายน
2497)

๓ มติ ค.ร.ม. เกี่ยวกับบทลงโทษข้าราชการกรณีอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบ

ที่ นว ๘๙/๒๔๙๗

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๑ เมษายน ๒๔๙๗

เรื่อง ข้าราชการอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบแบบแผนในหน้าที่
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๔๙๗ ได้พิจารณาเห็นว่าข้าราชการแต่ละคนย่อมมีหน้าที่ๆ จะต้องรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ของตน หากไม่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ดี หรือละเว้นมิได้ปฏิบัติที่ดีเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการแล้ว จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับของทางราชการมิได้

จึงได้ลงมติว่า ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับอันตนจะต้องปฏิบัติ และอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ การที่ข้าราชการปฏิบัติงานไม่ชอบด้วยกฎหมายระเบียบแบบแผนที่ดี หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนกำหนดที่ดี ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัยหรืออ่อนสมรรถภาพ แล้วแต่กรณี และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีต่อไป

จึงขอขึ้นมายัง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) ขำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 64 บุคคลจะแก้ตัวว่าไม่รู้กฎหมาย
เพื่อให้พ้นจากความรับผิดชอบในทางอาญาไม่ได้

มติ ครม. ที่ นว 89/2497 ลว. 1 เมษายน 2497

ข้าราชการ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง
จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ
อันตนจะต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนไม่ได้

มติ ก.พ.

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0709.2/ว 8

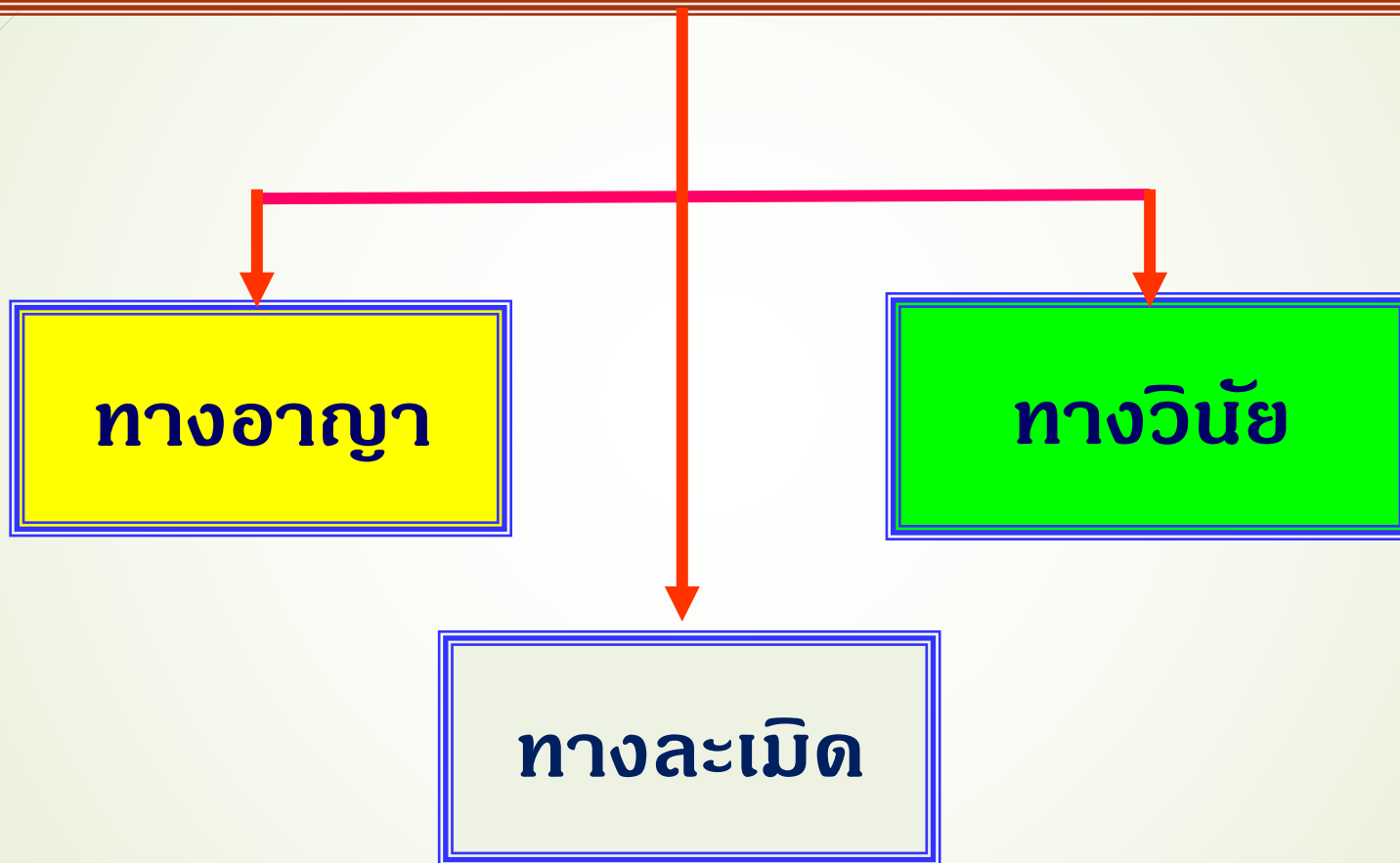
ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2536

เบิกเห็จโดยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินราชการ

วินัย ถือว่า ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ปลดออก/ไล่ออก

ความรับผิดทางกฎหมาย เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การทุจริตในภาครัฐ

หมายถึง

ทุจริตต่อหน้าที่

ประพฤตินิยมชอบ
ในภาครัฐ

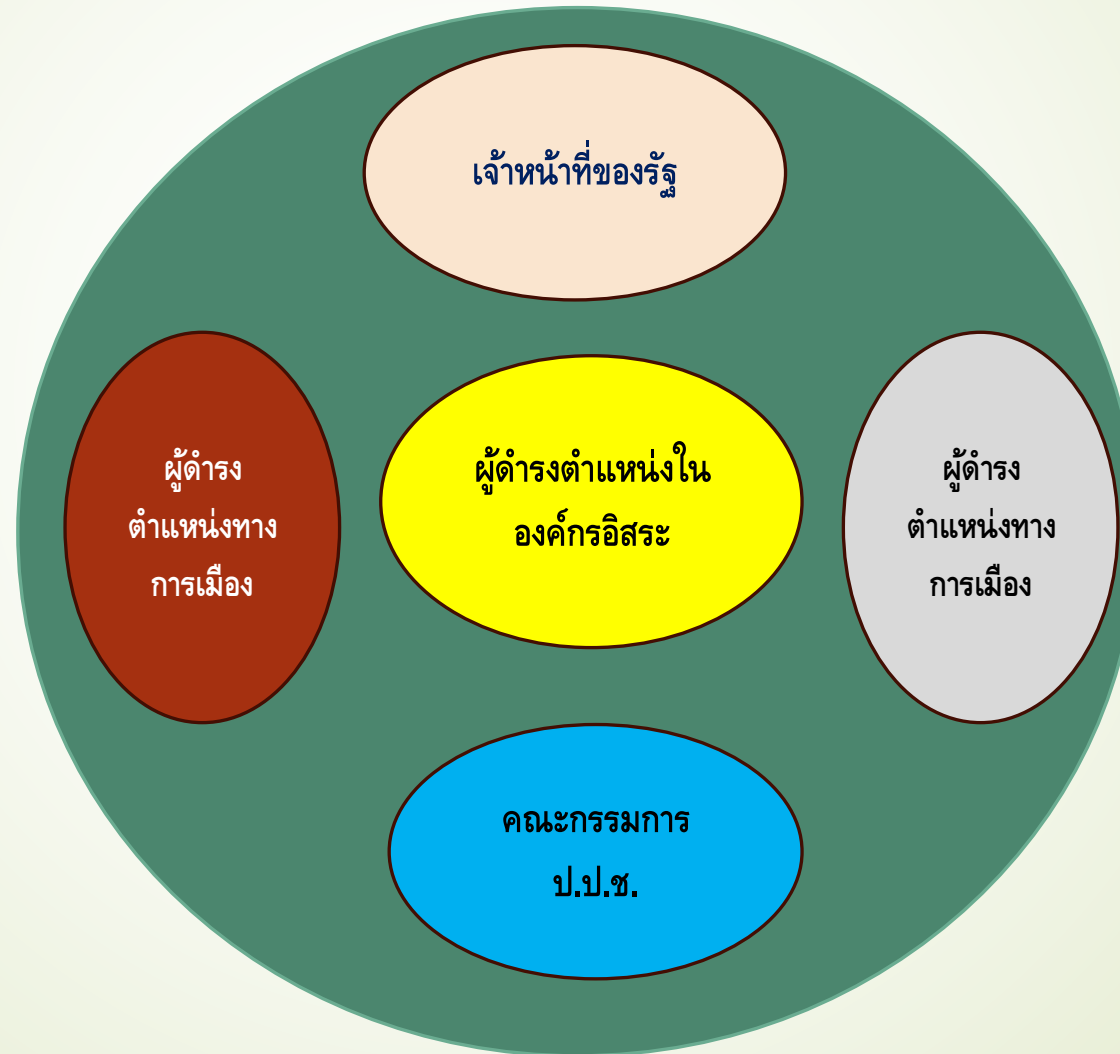

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

มาตรา 4

➡ **“เจ้าหน้าที่ของรัฐ”** หมายความว่า ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่ง หรือ เงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมาย ว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่ กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึง กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งมีกฎหมาย กำหนดให้ใช้อำนาจ หรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เจ้าพนักงานของรัฐ

สำนักงาน ป.ป.ช.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

➡ **“ทุจริตต่อหน้าที่”** หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) 2568

บทนิยาม ตามมาตรา ๓

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“**ทุจริตต่อหน้าที่**” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด
ในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์
ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น
หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้
โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิด
ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

บทนิยาม ตามมาตรา ๓

ประพฤตินิชอบ คืออะไร?

“ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า
กระทำการหรือละเว้นการกระทำ อันเป็นการ
ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ
เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้ง
การกระทำอันเป็นความผิดทางวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ
หรือข้อบังคับที่ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ทั้งนี้ **ไม่รวม**
ถึงทุจริตต่อหน้าที่

คืออะไร

ประพฤตินิยมชอบ คืออะไร?

กล่าวโดยสรุป คือ

“การกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นความผิดทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐของรัฐทุกเรื่องที่ไม่ใช่การทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นความผิดประพฤตินิยมชอบ”

– ทุจริตต่อหน้าที่ คือ ความผิดทางอาญาเหล่านี้

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ม. 147- 166

ม.200 – ม. 205

๒. ความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดของพนักงาน

ในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒

๓. ความผิดตามกฎหมาย ป.ป.ช. เป็นต้น

“คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” หมายความว่าคดีดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะมิชอบหรือความผิดอื่น ที่เกี่ยวข้องกันรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม

(1) คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา (ม.147-166 และ ม.201-205) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริต ต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือความผิดอื่นอันเนื่องมาจากการประพฤติมิชอบ

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147-166 และ มาตรา 201-205

ที่มา : http://thai-crime-code.blogspot.com/2010/03/blog-post_9145.html

มาตรา 147 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด เปียดบังทรัพย์สินนั้น เป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต หรือโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

(เจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์)

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

เจ้าหน้าที่การเงิน อบต. ยักยอกเงินการครั้ง ถึง 215 ครั้ง รวมเป็นเงินกว่า 15 ล้านบาท
สอบสวนยอมรับว่าต้องการนำเงินไปใช้หนี้ในระบบ ที่กู้มาเล่นพนันออนไลน์

จับ"สาวบัญชี" ยักยอกเงิน 15.8 ล้านบาท | เคาะข่าวเช้า | GMM25

บุกรวบ "สาวบัญชี" ยักยอกเงินเทศบาล GMM 25

พฤติกรรม →

เบิกถอนเงินงบประมาณตั้งแต่
วันที่ 26 ม.ค. 65 ถึง 17 ม.ค. 66

จำนวน 215 ครั้ง
รวมเป็นเงิน 15.8 ล้านบาท

ผู้ต้องหา

ลงโทษตาม มาตรา 147 จำคุกกระทงละ 5 ปี รวม 3 กระทง เป็นจำคุก 15 ปี

- ➡ อดีตเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว. ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์
ท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการ จังหวัดนครพนม

อดีตผ.สนง.คุมประพฤติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำเงินงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงาน ป.ป.ส. ทำ
ค่ายบำบัดยาเสพติดไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์ -เอาเงินบริจาคไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ล่าสุด ศาลอุทธรณ์
พิพากษาแก้ไขโทษจากจำคุก 5 ปี ลดเหลือ 3 ปี 4 เดือน ได้รอลงอาญา-ปรับเงินอีก 24,000 บาท

- นางสาว ณ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง **เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี** ระดับ 3 เทศบาลตำบลหนองบัววง จังหวัดนครราชสีมา ว่ากระทำการทุจริตในภาครัฐ กล่าวคือ ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ผู้ถูกกล่าวหา **จัดทำใบเสร็จรับเงินชั่วคราวซึ่งไม่มีใช้ในราชการ** และประทับตราของเทศบาลตำบลหนองบัววง พร้อมทั้งลงลายมือชื่อตนเองเป็นผู้รับเงินและมอบให้กับผู้ชำระภาษี เพื่อให้เชื่อว่าได้ชำระภาษีจริง อ้างว่าเป็นใบเสร็จรับเงินชั่วคราวจะนำใบเสร็จรับเงินฉบับจริงมามอบให้ในภายหลัง อีกทั้งไม่นำเงินที่ได้รับมาส่งเป็นรายได้ของเทศบาลหนองบัววง แล้วเบียดบังเอาเงินภาษีไปเป็นของตนโดยทุจริต รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 51,756 บาท
- ลงโทษตามมาตรา 147 (เดิม) เป็นจำคุก 20 ปี 60 เดือน ไม่รอกการลงโทษ

สำนักงาน ป.ป.น.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ข่าวปราบปรามการทุจริต

OFFICE OF PUBLIC SECTOR ANTI-CORRUPTION COMMISSION / PACC NEWS

ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พิจารณาลงโทษจำคุกของรัฐมนตรี

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.น. มีมติชี้มูลความผิด

คดีนี้ได้มีการกล่าวหา นางสาว ณ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ระดับ 3 เทศบาลตำบลหนองบัววง จังหวัดนครราชสีมา ว่ากระทำการทุจริตในภาครัฐ กล่าวคือ ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ผู้ถูกกล่าวหาจัดทำใบเสร็จรับเงินชั่วคราวซึ่งไม่มีใช้ในราชการและประทับตราของเทศบาลตำบลหนองบัววง พร้อมทั้งลงลายมือชื่อตนเองเป็นผู้รับเงินและมอบให้กับผู้ชำระภาษี เพื่อให้เชื่อว่าได้ชำระภาษีจริง อ้างว่าเป็นใบเสร็จรับเงินชั่วคราวจะนำใบเสร็จรับเงินฉบับจริงมามอบให้ในภายหลัง อีกทั้งไม่นำเงินที่ได้รับมาส่งเป็นรายได้ของเทศบาลตำบลหนองบัววง แล้วเบียดบังเอาเงินภาษีไปเป็นของตนโดยทุจริต รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 51,756 บาท คณะกรรมการ ป.ป.น. พิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ 86/2560 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 มีมติชี้มูลความผิดว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 มาตรา 157 และมาตรา 160 และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกกล่าวหา พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีปราบปรามการทุจริต 1 ภาค 3 ขึ้นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาเป็นจำเลยต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 3

เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2563 ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 3 มีพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 (เดิม), 157 (เดิม), 160 (เดิม) เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันและแต่ละกรรมเป็นความผิดต่อกฎหมายอาญาโทษจำคุกตาม มาตรา 147 (เดิม) จำคุกกระหนาบ 5 ปี ปรับกระหนาบ 5,000 บาท 10 กระหนาบ รวมจำคุก 50 ปี ปรับ 50,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก 25 ปี ปรับ 25,000 บาท เห็นสมควรให้โอกาสจำเลยศึกษาข้อเท็จจริงและให้การลงโทษไว้ 3 ปี แต่เห็นสมควรให้คุมความประพฤติจำเลยมีกำหนด 1 ปี หากไม่ชำระค่าปรับให้บังคับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 พนักงานอัยการจึงทูลเกล้าฯ ถวาย

ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พิจารณาเห็นว่า ไม่ปรับลดความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 (เดิม) เมื่อคดีให้กึ่งหนึ่งแล้ว ให้จำคุกกระหนาบ 2 ปี 6 เดือน รวม 10 กระหนาบ เป็นจำคุก 20 ปี 60 เดือน ไม่รอกการลงโทษ ไม่รับ และไม่คุมความประพฤติ นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าควรไม่ฎีกา สำเนาให้คณะกรรมการ ป.ป.น. เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฎีกา

คณะกรรมการ ป.ป.น. พิจารณาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 มีมติเห็นชอบไม่ฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามความเห็นของพนักงานอัยการ

นายวิฑูรย์ วรรณศิริ
นักสืบสวนสอบสวนปฏิบัติการ
ผู้สรุป/บ่อ

facebook/prpacc www.pacc.go.th สายด่วน 1206

มาตรา 148 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชู้ใจหรือจูงใจ
เพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่น
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี **หรือจำคุกตลอดชีวิต** และปรับตั้งแต่หนึ่งแสน
บาทถึงสี่แสนบาท **หรือประหารชีวิต**

(เจ้าพนักงานใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ)

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

หลังเข้าไปประมูลโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายเขามะกอก หมู่ที่ 4 ของ อบต.สำนักทอง ด้วยวิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ เป็นจำนวนเงิน 835,000 บาทนายก อบต.สำนักทอง ได้โทรศัพท์มาแจ้งผู้เสียหายเข้ามารับเช็คค่าก่อสร้างฯ โดยให้นำเงินสดจำนวน 100,434 บาท มามอบให้ด้วย และได้โทรมาเร่งรัดให้ผู้เสียหายรีบเข้ามาอีกหลายครั้ง

มาตรา 149 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้น จะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี **หรือจำคุกตลอดชีวิต** และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท **หรือประหารชีวิต (เจ้าพนักงานเรียกรับ)**

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

ผู้เสียหายเข้าไปประมูลจัดซื้อจัดจ้างติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ภายในโรงพยาบาล มูลค่ากว่า 280,000 บาท มีการเรียกรับเงินส่วนต่าง 15 เปอร์เซ็นต์ ก่อนที่จะขอขยับเพิ่มเป็น 35 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 93,000 บาท จากผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ขณะกำลังรับเงินของกลางจำนวน 93,000 บาท จากผู้รับเหมาระบบคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาล ซึ่งเป็นเงินที่เจ้าหน้าที่ใช้ทำการล่อจับ

บุกจับปล้นฯคาอำเภอ เรียกสินบนเจ้าของพูลวิลลา

กรณีศึกษา

ป.ป.ท.ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ น.2 จับกุมอดีตพนักงานคุมประพฤติ

YouTube · Bright TV · 28 เม.ย. 2568

ตัวอย่างคดีสินบน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 13650/2558

แม้ก่อนบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าทำงานในเทศบาลตำบลหนองปล่อง จำเลยจะมีได้เกี่ยวข้องหรือมีอำนาจหน้าที่ในการสอบคัดเลือก ควบคุมการสอบ การตรวจข้อสอบ และการให้คะแนนก็ตาม แต่เมื่อจำเลยมีอำนาจออกคำสั่งเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานเทศบาลหรือการอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 23 วรรคท้าย ประกอบมาตรา 15 การดำเนินการดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานเทศบาลซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของจำเลย

เมื่อจำเลยเรียกเงินและรับเงินจำนวน 330,000 บาท จาก ป. เพื่อช่วยเหลือให้ น. บุตร ป. เข้าทำงานเป็นพนักงานเทศบาลตำบลหนองปล่อง จำเลยจึงเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกคำสั่งเกี่ยวกับการบรรจุ และแต่งตั้งพนักงานเทศบาลตำบลหนองปล่องเรียกและรับทรัพย์สินสำหรับตนเองโดยมิชอบแล้วกระทำการในตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือ น. ให้เข้าทำงานเป็นพนักงานเทศบาลตำบลหนองปล่อง อันเป็นการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ครบองค์ประกอบของความผิดตาม ป.อ. มาตรา 149 แล้ว

มาตรา 150 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 151 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ เทศบาล สุขาภิบาลหรือเจ้าของทรัพย์นั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือ**จำคุกตลอดชีวิต** และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

(เช่น กรณีใช้ของหลวงเป็นของส่วนตัว คดีวัชระพยาบาล ผอ.สถานพินิจฯ จ.เพชรบูรณ์)

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

กลุ่มผู้ต้องหา เป็นข้าราชการระดับ 7 ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ทุจริตคือใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการเฉพาะเจาะจงงบประมาณไม่เกิน 100,000 บาท และเลือกซื้อรายการ วัสดุอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์แบบชิ้นเล็กๆ ประเภทสิ้นเปลือง เช่น น้ำยาเคมี ชุดตรวจสารคัดหลั่ง ซึ่งเหล่านี้เป็นวัสดุชิ้นเล็กสิ้นเปลืองและมีราคาสูง

ผู้ถูกกล่าวหา รับข้าราชการที่สถาบันชีววิทยาสาสตร์ มานานกว่า 30 ปีแล้ว จึงมีการตรวจสอบย้อนหลัง 10 ปี ในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยย้อนหลังไปปี 2556 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันพบมีการจัดซื้อจัดจ้าง 721 ครั้ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้นมากกว่า 51,300,000 บาท

มาตรา 152 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใดเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559

ความผิดตาม ป.อ. มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือมูลเหตุชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยเป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค "การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน" โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการตั้งแต่เริ่มจนแล้วเสร็จ ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับและการติดตั้งก็ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาธิตเป็นของ ส. ภริยาของจำเลย แม้การจัดหาที่ดินแปลงสาธิตจะเป็นดังที่จำเลยอ้างว่าเกษตรอำเภอแม่वंก็เป็นผู้จัดหาที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากแปลงสาธิตก็ตาม จำเลยก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด การนำที่ดินของ ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์และกิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของ ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในตัวโดยปริยาย เมื่อจำเลยเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ถือว่าจำเลยเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับภริยาตนเนื่องด้วยกิจการนั้น จำเลยจึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา 152

มาตรา 153 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน **จ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่าย** เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง**สิบปี** และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11741/2557

➡ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา 153 เป็นความผิดสำเร็จ เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน ได้จ่ายทรัพย์สิน เกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่จำต้องคำนึงว่าการจ่ายทรัพย์สินนั้นต้องทำให้หนี้ระงับลงด้วย เพราะความผิดมาตรานี้ต้องการ ลงโทษเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สินที่ได้จ่ายทรัพย์สิน เกินกว่าที่ควรจ่ายเท่านั้น แม้จำเลยซึ่งเป็นเจ้า พนักงานผู้มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สินจะชำระหนี้ด้วยเช็ค และ ก. ผู้ได้รับชำระหนี้ยังไม่ได้นำเช็คไปเรียกเก็บ เงินเนื่องจากถูกเรียกทวงคืนก่อนอันทำให้หนี้หนี้ยังไม่ระงับลงก็ตาม การกระทำของจำเลยก็เป็นความผิด สำเร็จตามมาตรา 153 แล้ว หาใช่เป็นเพียงความผิด ฐานเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สินพยายามจ่าย ทรัพย์สินเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น ตาม ป.อ. มาตรา 153 ประกอบมาตรา 83 ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11741/2557

ความผิดตาม ป.อ. มาตรา 153 ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานและมีหน้าที่จ่ายทรัพย์สิน แล้วจ่ายทรัพย์สินนั้นเกินกว่าที่ควรจ่ายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น จำเลยจ่ายเงินจำนวน 260,675 บาท เป็นค่าพันธุ์ปลาและวัสดุการเกษตรเกินกว่าที่ควรจ่ายจำนวน 146,900 บาท เพื่อ ประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่น จึงเป็นความผิดตามมาตรา 153 และความผิดตามมาตรา 162 ผู้กระทำความผิดต้องเป็นเจ้าพนักงานและมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงใน เอกสาร จำเลยทำเอกสารและกรอกข้อความในเอกสารใบตรวจรับ ลงชื่อรับรองเป็นหลักฐานอันเป็น เท็จว่าได้ตรวจพันธุ์ปลาทุกชนิดตามจำนวนและขนาดตามใบสั่งซื้อโดยพันธุ์ปลาดังกล่าวมีขนาด 5 ถึง 7 เซนติเมตร จึงเป็นความผิดตามมาตรา 162 (1) (4) ส่วนความผิดตามมาตรา 157 ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานทั่วไป จึงรวมทั้งเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จ่ายทรัพย์สินตามมาตรา 153 และเจ้า พนักงานผู้มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสารตามมาตรา 162 จำเลย กระทำการตรวจรับพันธุ์ปลาและวัสดุการเกษตรดังกล่าวโดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ ราชการ จึงเป็นความผิดตามมาตรา 157 โดยที่การกระทำความผิดของจำเลยเป็นข้อเท็จจริงอันเดียว เกี่ยวพันกัน แม้จำเลยได้รับแต่งตั้งให้เป็นทั้งประธานคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เจ้าหน้าที่พัสดุ ประจำหน่วยงานและรักษาราชการแทนประมงจังหวัดลำพูนถึง 3 ตำแหน่ง แต่จำเลยกระทำความผิดโดยมีวัตถุประสงค์เดียวคือ การได้เงินส่วนต่างจำนวน 146,900 บาท การกระทำของ จำเลยจึงเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ไม่ใช่ความผิดหลายกรรมต่างกัน

มาตรา 154 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่หรือแสดงว่าตนมีหน้าที่เรียกเก็บหรือตรวจสอบ
ภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือเงินอื่นใด โดยทุจริตเรียกเก็บหรือละเว้นไม่เรียกเก็บภาษีอากร
ค่าธรรมเนียมหรือเงินนั้น หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษี
อากรหรือค่าธรรมเนียมนั้น มิต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุก
ตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
อาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 288/2507

- ➡ เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตรวจสอบว่าโรงเรือนใดจะต้องเสียภาษีเมื่อตรวจพบโรงเรือนที่ต้องเสียภาษีแล้วละเว้นไม่รายงานต่อเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการเรียกเก็บภาษี และโดยทุจริตได้เรียกเอาทรัพย์สินเป็นค่าตอบแทนจากผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีนั้น เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 154

มาตรา 155 ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน มีหน้าที่กำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้าใด ๆ เพื่อเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย โดยทุจริตกำหนดราคาทรัพย์สินหรือสินค้านั้น เพื่อให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นต้องเสียหรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษ **จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต** และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 156 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมาย โดยทุจริต แนะนำหรือกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด เพื่อให้มีการละเว้นการลงรายการในบัญชีลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี หรือซ่อนเร้น หรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมนั้นมิต้องเสีย หรือเสียน้อยกว่าที่จะต้องเสีย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

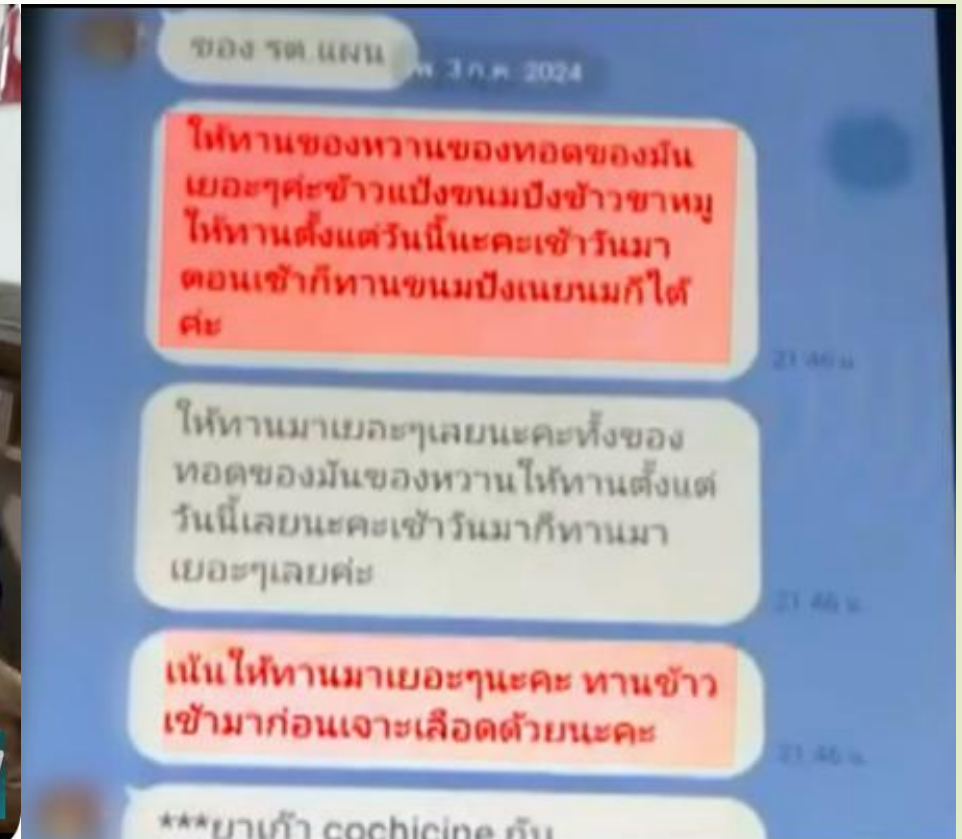
[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

พันเอกหญิง-แพทย์หญิง คดีทุจริทยา รพ.ทหารผ่านศึก

เชียงใหม่ - พยาบาลสาวเชื้อสายชาติพันธุ์โรงพยาบาลรัฐชื่อดังเชียงใหม่ โพสต์ตัดพ้อโดนกลั่นแกล้งและดูถูกสารพัด พร้อมจดหมายลาตั้งใจกระโดดตึก แต่ยังดีผู้พบเห็นให้การช่วยเหลือไว้ได้ ขณะที่ ผอ.ศูนย์อนามัยที่ 1 และหัวหน้างาน ยืนยันไม่ได้นิ่งนอนใจกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นและมีการตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว เตรียมพิจารณาย้ายแผนกทำงาน แต่เบื้องต้นต้องดูแลเยียวยารักษาสภาพจิตใจให้ดีจนกว่าจะผ่านพ้นช่วงวิกฤต

ศาลสั่งจำคุก 2 ปี! อดีต ผอ. รพ.ดัง ผิด ม.157 ฐานกลั่นแกล้งลูกน้อง ไม่รอลงอาญา

○ (๓๑)
คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ อท๑๓๘/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อท๖๗/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๔
วันที่ ๒๕ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๘
ความอาญา

ระหว่าง { โจทก์
จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

สำเนา

คดีหมายเลขดำที่ อท๑๓๘/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อท๖๗/๒๕๖๘

โจทก์
จำเลย

ระหว่าง {
เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ศาลให้รวมการพิจารณาโดยเรียกโจทก์ในสำนวนคดีหมายเลขดำที่
อท๑๓๘/๒๕๖๖ ว่าโจทก์ที่ ๑ เรียกโจทก์ในคดีหมายเลขดำที่ อท๑๓๘/๒๕๖๖ ว่าโจทก์ที่ ๒

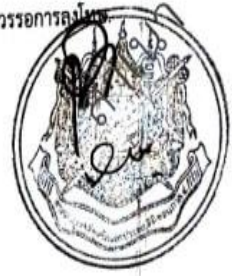
○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๒๐ -

พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ การกระทำ
ของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๘๑ ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด จำคุกกระทงละ ๑ ปี รวมสองกระทงจำคุก ๒ ปี เมื่อพิเคราะห์
ถึงพฤติการณ์แห่งคดีที่จำเลยกระทำต่อโจทก์ทั้งสองในฐานะผู้ได้บังคับบัญชาอย่างไม่เป็นธรรมและ
อุกอาจแล้ว จึงไม่สมควรขอการลดโทษ

“รถหลวง ของหลวง หรือรถประจำตำแหน่ง” เป็นยานพาหนะที่ใช้ใช้ในการปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ หรือที่ได้รับมอบหมายโดยชอบ หรืองานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานในตำแหน่งหน้าที่ หรือฐานะที่ดำรงตำแหน่งนั้นรวมตลอดถึงการใช้เพื่อเดินทางไป - กลับระหว่างที่พักและสำนักงาน และเพื่อการอื่นที่จำเป็นและเหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งหน้าที่ แต่ต้องไม่ใช่เพื่อกิจส่วนตัว หรือเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว เข้าข่ายมีความผิดทั้งอาญา และผิดวินัยร้ายแรง

อดีตนายกเทศมนตรีตำบลดอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ กับพวก นำรถของเทศบาลไปชนวัสดุก่อสร้างในงานรับจ้างส่วนตัว ซึ่งถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และมาตรา 157 ประกอบมาตรา

91

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๓๖๘/๒๕๕๒ จำเลยที่ ๑ รัชการดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนโยธา ช่วยราชการองค์การบริหารส่วนตำบล. ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ควบคุมงาน จำเลยที่ ๒ เป็นกำนันตำบล. และเป็นกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล. ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการตรวจการจ้าง จำเลยทั้งสองจึงมีหน้าที่ตรวจผลการปฏิบัติและตรวจรับงานตามสัญญาจ้าง โดยจำเลยทั้งสองทราบแต่แรกแล้วว่างานจ้างเหมาก่อสร้างถนนตามสัญญามีความยาว ๑,๓๕๐ เมตร การที่จำเลยที่ ๑ ไม่ออกไปตรวจสอบการก่อสร้าง ทำให้เกิดความเสียหายเพราะหากจำเลยที่ ๑ ไปตรวจย่อมทราบได้ว่าถนนที่ก่อสร้างเสร็จมีความยาวเพียงประมาณ ๑,๐๒๔ เมตร การที่จำเลยทั้งสองปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทำหลักฐานเท็จด้วยเจตนาพิเศษที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล. และเป็นการกระทำโดยทุจริต ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล. ต้องจ่ายเงินค่าจ้างเกินไป และมีผู้ได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นค่าก่อสร้างที่เกินไปจากความจริง แม้ภายหลังจำเลยที่ ๒ จะนำเงินค่ารับจ้างส่วนที่รับเกินไปมาคืน ก็เนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล. แจ้งเรียกเงินคืน จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

๑

มาตรา 158 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสารใด อันเป็นหน้าที่ของตนที่จะปกครองหรือรักษาไว้ หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน **เจ็ดปี** และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 160 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่รักษาหรือใช้ดวงตราหรือรอยตราของราชการ หรือของผู้อื่น กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ โดยใช้ดวงตราหรือรอยตรานั้น หรือโดยยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

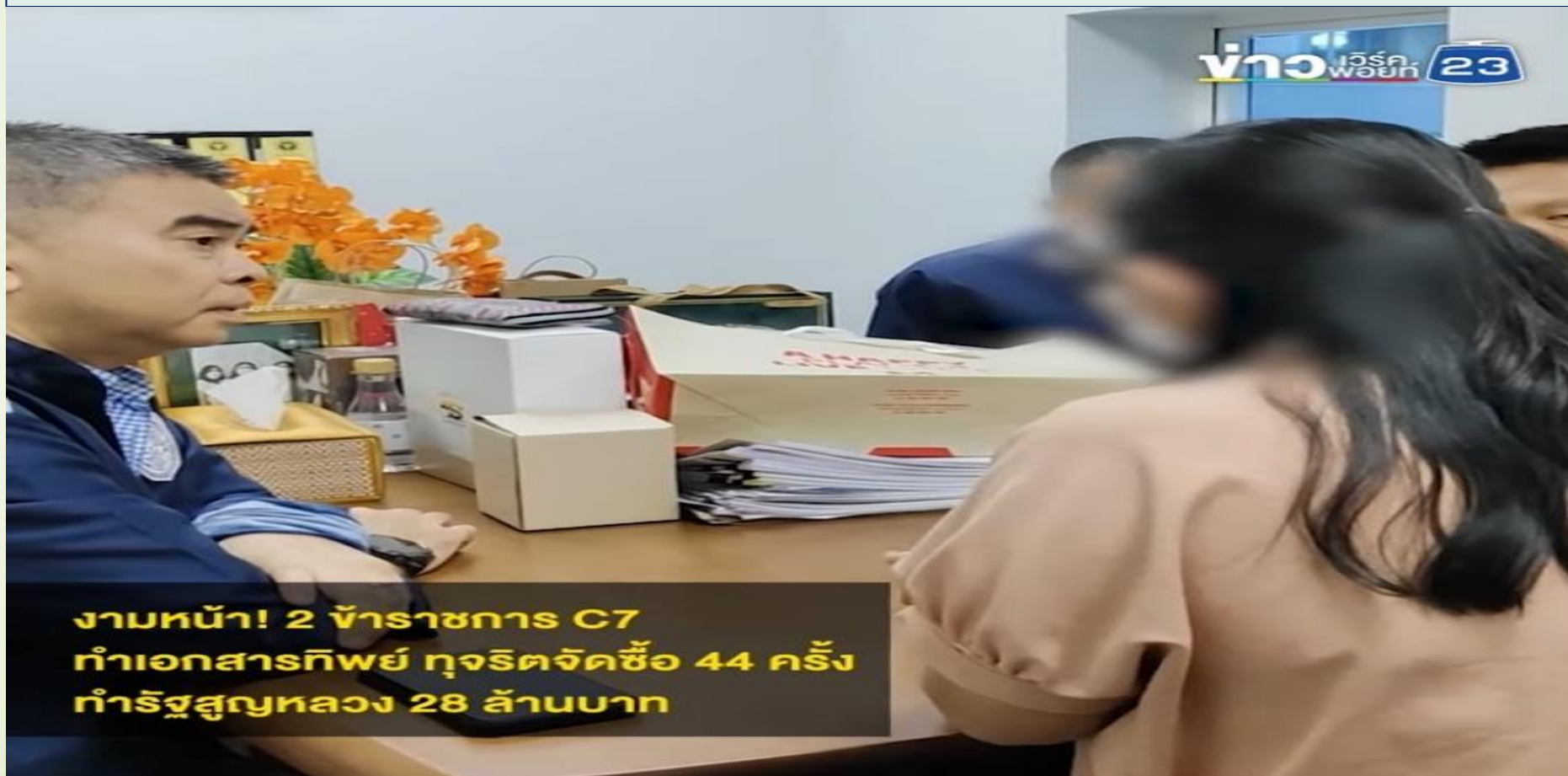
มาตรา 161 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร กรอกข้อความลงในเอกสารหรือ
ดูแลรักษาเอกสาร กระทำการปลอมเอกสารโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้น ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

อดีตข้าราชการซี 7 ในเรือนจำ ปลอมเอกสาร โกงเงินผู้ต้องขัง 140 ครั้ง รวม 3 ล้านบาท
หนีคดี 10 ปี แรงจูงใจ ต้องการนำเงินไปออกกรรปายแดงและติดหนี้พนัน

บุกจับข้าราชการซี 7 ทำเอกสารทิพย์เบิกงบหลวง 3 ปี
ทำเสียหายกว่า 28 ล้านบาท

มาตรา 162 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติการตามหน้าที่

(1) รับรองเป็นหลักฐานว่า ตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้า
ตนอันเป็นความเท็จ

(2) รับรองเป็นหลักฐานว่า ได้มีการแจ้งซึ่งข้อความอันมิได้มีการแจ้ง

(3) ละเว้นไม่จดข้อความซึ่งตนมีหน้าที่ต้องรับจด หรือจดเปลี่ยนแปลงข้อความเช่นนั้น
หรือ

(4) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา
(ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

ป.ป.ช.แจ้งข้อมูล 'ครูชัยยศ' เหตุเซ็นรับอาหารกลางวันเป็นเท็จ

17:23:53

ไม่ได้ขออนุมัติจัดซื้อ
ตามระเบียบการราชการคลังฯ พ.ศ.2560

ทำบันทึกขออนุมัติยืมเงิน
โครงการอาหารกลางวันนักเรียน
เป็นรายสัปดาห์

นาง บ.
เจ้าหน้าที่จัดซื้ออาหาร

เรื่อง เสนอ
เงินยืมนี้

3Plus NEWS

ป.ป.ช.แจ้งข้อมูล 'ครูชัยยศ' เหตุเซ็นรับอาหารกลางวันเป็นเท็จ อดีตครูมอภัยได้ ถูกปลดกหลักฐาน
17:27:49

ยืมเงินโครงการอาหารกลางวัน
สัปดาห์ละ 60,000 บาท

นาง บ.
เจ้าหน้าที่จัดซื้ออาหาร

จัดหาวัตถุดิบ-คนครัว
ไม่เกิน 48,500 บาท

เงินที่เหลือ
ประมาณ 10,000 บาท

ไม่มีการทำสัญญาจ้างและ
ไม่มีหลักฐานการเข้าประกอบอาหาร

เรื่อง เสนอ
เงินยืมนี้

3Plus NEWS

ป.ป.ช.แจ้งข้อมูล 'ครูชัยยศ' เหตุเซ็นรับอาหารกลางวันเป็นเท็จ อดีตครูมอภัยได้ ถูกปลดกหลักฐาน
17:28:33

ตรวจสอบเอกสารค่าใช้จ่ายยืม นาง บ.

- จัดพิมพ์ใบรับรองรายการจ่ายเงินค่าอาหารเป็นเท็จ

แยกเป็นรายวัน วันละ 3 ใบ รวม 15 ใบ

ทั้งที่มีการส่งอาหารสดและอาหารแห้ง
มายังโรงเรียนสัปดาห์ละครั้ง

โดยระบุใบรับรองรายการจ่ายเงินค่าอาหาร
ไม่เกินใบละ 10,000 บาท
โดยเพิ่มราคาต่อหน่วยของวัตถุดิบ

นาง บ.
เจ้าหน้าที่จัดซื้ออาหาร

เรื่อง เสนอ
เงินยืมนี้

3Plus NEWS

ข้าราชการกรมไปรษณีย์โทรเลขได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจการจ้าง และเป็นผู้ควบคุมงาน การที่จำเลยทั้งสี่ทำบันทึกเสนออธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขว่า บริษัทผู้รับจ้างได้หล่อเสาโทรเลขถูกต้องตามสัญญาจ้างโดยทราบดีว่าความจริงใช้เหล็กมีขนาดเล็กกว่าสัญญาจ้าง ปูนซีเมนต์มีคุณภาพต่ำกว่าที่ระบุไว้ในสัญญา ทำให้เสาโทรเลขที่ใช้วัสดุไม่ตรงตามสัญญาทำให้มีความมั่นคงแข็งแรงลดน้อยลง และทำให้บริษัทผู้รับจ้างได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้น เพราะเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง จึงเป็นการทำเอกสารเท็จตามมาตรา 162 และเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการตามมาตรา 157 ให้ลงโทษตามมาตรา 157 ซึ่งเป็นบทหนัก

จำเลยเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่เป็นกรรมการตรวจรับรถยนต์ซึ่งเทศบาลซื้อ ได้ลงชื่อในใบตรวจ
รับพัสดุซึ่งมีข้อความว่าคณะกรรมการได้ตรวจรับรถยนต์แล้ว เห็นว่ามีปริมาณและคุณภาพ
ถูกต้องครบถ้วน ทั้งราคาก็เป็นไปตามราคาในท้องตลาด และได้ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่แผนกช่าง
รับไว้เป็นการถูกต้องแล้วซึ่งความจริงไม่มีการกระทำดังกล่าวเลย เพราะผู้ขายยังไม่ได้นำรถมา
ส่งมอบการที่จำเลยยังไม่ได้ตรวจรับและส่งมอบแต่ลงชื่อรับรองเป็นหลักฐานว่าได้กระทำการ
ดังกล่าว จึงเป็นการรับรองเท็จอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 162(1) และ
การที่จำเลยรับรองเป็นหลักฐานว่ารถที่ตรวจรับมอมนี้นี้มีปริมาณคุณภาพถูกต้องครบถ้วน ทั้ง
ราคาก็เป็นไปตามราคาในท้องตลาด และได้ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่แผนกช่างรับไว้เป็นการ
ถูกต้องแล้วนั้น เป็นการรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอัน
เป็นเท็จดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 162(4) ด้วย แม้การรับรองเป็นหลักฐานเช่นนี้ จำเลยจะกระทำ
ไปโดยไม่ทุจริต ไม่เกิดความเสียหายก็เป็นผิดตามมาตราดังกล่าว

กรณีศึกษา

- ▶ นายแก่งกระจาน เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ 3 ได้รับคำสั่งจากแพทย์ ให้เจาะโลหิตผู้ป่วยเพื่อตรวจเลือดหา T3, Total T4 และ Free T4 โดยการตรวจดังกล่าว โรงพยาบาล ตรวจเองไม่ได้ จะต้องส่งไปตรวจที่โรงพยาบาลอื่นและห้องตรวจชั้นสูตร เอกชนรับเงินค่าตรวจโลหิต จากผู้ป่วยไว้รวม 2 ราย เป็นเงิน 900 บาท และ 600 บาท อาสาจะนำไปชำระแทน แล้วไม่นำโลหิตส่งตรวจ รวมทั้งไม่นำเงินค่าตรวจที่รับไว้ไปชำระ กลับทำหลักฐานรายงานผลการตรวจอันเป็นเท็จให้แพทย์ ใช้ประกอบการตรวจวินิจฉัยโรค

ข้อสังเกต

๑. ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบ ให้เข้าใจว่า การตรวจรับพัสดุจะต้องตรวจสอบงานให้ถูกต้องตามสัญญาจ้าง การลงชื่อตรวจรับงาน โดยไม่ระมัดระวังตรวจสอบ ให้ถูกต้อง อาจเป็นทั้งความผิดพลาดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดพลาดอาญา

๒. การตรวจรับงานอันเป็นเท็จ นอกจากจะเป็นความผิดพลาดวินัยและทางอาญาแล้ว หากปรากฏว่า ผู้รับจ้างทำงานนั้น ล่าช้ากว่ากำหนด อาจไม่สามารถเรียกค่าปรับจากผู้รับจ้างได้ เป็นการทำให้ผู้รับจ้างได้รับประโยชน์ แม้ว่ากรรมการตรวจรับพัสดุจะไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน ก็ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย (คำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ภาค ๓ คดีหมายเลขดำที่ อท. ๑๘/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ อท. ๔๔/๒๕๖๐)

มาตรา 163 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ในการไปรษณีย์ โทรเลขหรือโทรศัพท์ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เปิด หรือยอมให้ผู้อื่นเปิด จดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข
- (2) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือยอมให้ผู้อื่นทำให้เสียหาย ทำลายหรือทำให้ สูญหาย ซึ่งจดหมายหรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข
- (3) กัก ส่งให้ผิดทาง หรือส่งให้แก่บุคคลซึ่งรู้ว่ามีใช้เป็นผู้ควรรับซึ่งจดหมาย หรือสิ่งอื่นที่ส่งทางไปรษณีย์หรือโทรเลข หรือ
- (4) เปิดเผยข้อความที่ส่งทางไปรษณีย์ ทางโทรเลขหรือทางโทรศัพท์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 164 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน รู้ หรืออาจรู้ ความลับในราชการ
กระทำโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4334/2531

ประมวลกฎหมายอาญา ม. 164 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ม. 2 (4)

- ➡ คดีเปิดเผยความลับในสำนวนการสอบสวนทางวินัยโจทก์ให้ผู้อื่นล่วงรู้ เป็นเหตุให้ได้รับความเสียหายนั้น เป็นเรื่องที่น่าจะเป็นการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับของการสื่อสารแห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย ย่อมเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำความดังกล่าว

ลำดับที่ 2 ที่ 3 เป็นข้าราชการครูได้รับแต่งตั้ง ให้**เป็นกรรมการสอบสัมภาษณ์**ในการ
 สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครูตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการ
 ประถมศึกษาแห่งชาติ ย่อมถือว่าเป็น**เป็นเจ้าพนักงาน**ในการสอบครั้งนี้แม้จะเป็นเพียงกรรมการสอบ
 สัมภาษณ์ก็ตาม หน้าที่ในการสอบย่อมคลุมถึงการสอบตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งจนถึง
 การสอบเสร็จสิ้น หากใช่เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เฉพาะในช่วงการสอบสัมภาษณ์เท่านั้นไม่ เมื่อ
 ลำดับที่ 2 ที่ 3 มีเจตนาทุจริตร่วมกันนำเข้าสอบซึ่งเป็นความลับของทางราชการไปเปิดเผยให้
 บ. กับพวก**รู้ก่อนเข้าสอบ** จึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตและฐาน
 เป็นเจ้าพนักงานกระทำโดยมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับในราชการ

มาตรา 165 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่ง ซึ่งได้สั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย **ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น** ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2560]

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 493/2486

- ▶ กำนันใช้ให้ราษฎรคุมตัวผู้ต้องหาไปส่งสถานีตำรวจย่อมถือว่าอยู่ในระหว่างควบคุมภายใต้อำนาจกำนัน เมื่อจำเลยมีเจตนาที่จะช่วยเหลือผู้กระทำความผิดให้หลบหนีจากที่คุมขังเช่นนี้ ย่อมมีความผิดตาม มาตรา 165. ประชุมใหญ่ครั้งที่ 8/2486

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4603/2557

- ▶ จำเลยเจตนาจงใจไม่เสนอคำขอรับการประเมินวิทยฐานะของโจทก์ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย จำเลยเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้เป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่งนั้น โดยไม่ส่งคำขอรับการประเมินวิทยฐานะ ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย

มาตรา 166 ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ละทิ้งงานหรือกระทำการอย่างใด ๆ เพื่อให้
งานหยุดชะงักหรือเสียหาย โดยร่วมกระทำการเช่นนั้นด้วยกันตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ถ้าความผิดนั้นได้กระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายแผ่นดิน
เพื่อบังคับรัฐบาลหรือเพื่อข่มขู่ประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี
และปรับไม่เกินสองแสนบาท

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2560]

-
- ➡ มาตรา 201 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ ผู้ว่าคดี หรือพนักงานสอบสวน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต
 - ➡ [อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ.2560]

ตำรวจตำแหน่งพนักงานสอบสวน

ข้อแผนรวบ 'สารวัตร สก.โคกสำโรง' เรียกปรับสินบนผู้ต้องหา

YouTube · เรื่องเล่าเช้านี้ · 21 ก.ย. 2566

- กระบวนการหลังการชุมนุม
- การอุทธรณ์ ผู้บังคับบัญชา
- การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

กระบวนการหลังคณะกรรมการ ป.ป.ท.ชี้มูลวินัย

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติวินิจฉัยชี้มูลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดทางวินัยอันเป็นการกระทำการทุจริตในภาครัฐ ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น

เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้มีมติ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ามติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และรายงานการไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นชอบแล้ว เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก

การขอคณะกรรมการทบทวนคำสั่งชี้มูลความผิด

มาตรา ๔๐ ในการพิจารณาลงโทษทางวินัยตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามมาตรา ๓๘ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนอาจขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทบทวนได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เฉพาะเมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ดังกล่าวมีพยานหลักฐานใหม่ อันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้มีการกระทำความผิดตามที่กล่าวหา หรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในการพิจารณาทบทวนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาพยานหลักฐาน โดยละเอียด เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการต่อไปตามมตินั้น

การอุทธรณ์ ก.พ.ค.

มาตรา ๔๓ เมื่อผู้ถูกลงโทษทางวินัยตามมาตรา ๓๘ อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. และ ก.พ.ค. ยกอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับทราบหรือถือว่ารับทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. แต่ในกรณีที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยว่าอุทธรณ์ฟังขึ้น ให้ส่งคำวินิจฉัยนั้น ไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาทบทวน ผลการทบทวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการไปตามนั้น ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษไม่เห็นด้วยกับ ผลการทบทวนดังกล่าว ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับทราบ หรือถือว่ารับทราบผลการทบทวนนั้น

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

- ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมในอนาคต

กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

คำอธิบายแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการ

ให้หน่วยงานคัดเลือกกระบวนการ กิจกรรม หรือโครงการซึ่งเป็นภารกิจของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานนำกระบวนการ/กิจกรรม/โครงการ มาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน ที่ทำการประเมินให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร รวมถึงพฤติการณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดการรับสินบน หรือการรับ ของขวัญ ของกำนัล หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ จากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตให้สามารถป้องกันความเสี่ยงการทุจริตได้ตรงจุด

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานต้องกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาสและด้านผลกระทบ ดังนี้

➤ โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปแบบของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ตัวอย่าง

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)		
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ ๑๐)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้บางครั้ง (ร้อยละ ๕)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๓)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

➤ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ตัวอย่าง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)		
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม	ความเสียหาย.....บาท ถึง.....บาท
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบในเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ	ความเสียหาย.....บาท ถึง.....บาท
๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือภายนอกหน่วยงานเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง	ความเสียหาย.....บาท ถึง.....บาท
๒	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	ความเสียหาย.....บาท ถึง.....บาท
๑	แทบจะไม่เกิดความเสียหาย	ความเสียหาย.....บาท หรือน้อยกว่า

➤ เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ให้หน่วยงานมาตรการ แนวทาง หรือวิธีการเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ/กิจกรรม/โครงการ ซึ่งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้เลือกความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรงสูงมาก (สีแดง), สูง (สีส้ม), ปานกลาง (สีเหลือง) ตามลำดับ โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

[illegible]

➤ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ การพิจารณาคำขอยกเว้นให้เข้ารับราชการกรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ									
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสียหาย			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
๑	การจัดทำบันทึกของเจ้าหน้าที่เสนอ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและจริยธรรมพิจารณาคำขอยกเว้นให้เข้ารับราชการ	นิติกรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกเสนอ อ.ก.พ. ำรู้จักกับผู้ยื่นคำขอหรือมีการรับ/เรียกรับสินบนจากผู้ยื่นคำขอ หรือมีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงทำให้การดำเนินการจัดทำบันทึกของเจ้าหน้าที่ไม่ถูกต้องไม่เป็นกลางเสียความเป็นธรรมโดยอาจเป็นคุณหรือเป็นโทษต่อผู้ยื่นคำขอ	๑	๕	๑ x ๕ = สูง	การตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในการทำบันทึกเสนอ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและจริยธรรม	๑) นิติกรที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำบันทึกฯ ตรวจสอบความสัมพันธ์กับผู้ยื่นคำขอกรณีพบว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันให้แจ้งผู้บังคับบัญชาเพื่อให้มอบหมายนิติกรคนอื่นดำเนินการแทนหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ๒) การจัดทำบันทึกฯ ของเจ้าหน้าที่ระบุเพียงข้อเท็จจริงของเรื่องที่ยื่นโดยไม่มีความเห็นส่วนตัวของนิติกรที่ได้รับมอบหมาย ๓) เจ้าหน้าที่เสนอบันทึกฯ ให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำเสนอ อ.ก.พ. ำ	๓๖ วัน	สำนักมาตรฐานวินัย

ชื่อกระบวนการ การพิจารณาคำขอยกเว้นให้เข้ารับราชการกรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสียหาย			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
๒	การพิจารณาของ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณ	กรรมการใน อ.ก.พ. อาจมีการพิจารณาที่ไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรมเนื่องจากเคยเป็นกรรมการใน อ.ก.พ. สามัญ ที่พิจารณาโทษผู้ยื่นคำขอหรือรู้จักกับผู้ยื่นคำขอ หรือได้รับสินบนจากผู้ยื่นคำขอ เป็นต้น	๑	๑	๑ x ๑ = ต่ำ	การตรวจสอบความสัมพันธ์ของกรรมการใน อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัยและจรรยาบรรณกับผู้ยื่นคำขอ	๑) นิติกรที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบข้อมูลว่ามีกรรมการใน อ.ก.พ. ๑ คนใดมีสภาพอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรมหรือไม่ ๒) แจ้งกรรมการใน อ.ก.พ. ๑ ที่มีสภาพอันอาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลางหรือเสียความเป็นธรรมทราบและไม่อยู่ร่วมพิจารณาคำขอยกเว้นเรื่องนั้น (มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า มติในการยกเว้นต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของจำนวนกรรมการที่มาประชุม และการลงมติให้กระทำโดยลับ)	๓๗ วัน	สำนักมาตรฐานวินัย

➤ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ การจัดซื้อจัดจ้าง วงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท									
ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
๑	การกำหนดร่าง ขอบเขตของงาน	เจ้าหน้าที่อาจมีการ รับ/เรียกรับสินบน เพื่อกำหนด คุณลักษณะเฉพาะ และหลักเกณฑ์ฯ ที่เอื้อประโยชน์ ให้กับบริษัทหรือ ผู้ประกอบการ รายใดรายหนึ่ง	๓	๕	๓ x ๕ = สูงมาก	- การตรวจสอบ ความสัมพันธ์ระหว่าง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กับคู่ค้าหรือผู้เสนอ ราคา	๑) มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ที่มีความเป็นอิสระ ที่ไม่มี ส่วนได้เสีย ๒) มีการสืบราคาจาก ผู้ประกอบการหลายราย ๓) ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแลกระบวนการจัด ซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด		กลุ่มงาน บริหาร ทรัพย์สิน
๒	การตรวจรับ	เจ้าหน้าที่/กรรมการ ตรวจรับ มีการรับ/ เรียกรับสินบนจาก ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ทำให้ ไม่ได้ตรวจเช็คจริง หรือตรวจรับ ไม่ครบถ้วนตาม ครบถ้วนตาม	๓	๕	๓ x ๕ = สูงมาก	- การตรวจสอบ การตรวจรับของ เจ้าหน้าที่/กรรมการ ตรวจรับ ให้ครบถ้วน ตามรายการ/ รายละเอียดของ TOR	๑) เจ้าหน้าที่/กรรมการ ตรวจรับพัสดุตรวจสอบ ความถูกต้องและครบถ้วน ตามข้อตกลง หรือ TOR ประกอบการตรวจสอบ ๒) จัดทำรายงานสรุป การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อ ประกอบการตรวจสอบ		กลุ่มงาน บริหาร ทรัพย์สิน

(ต่อ)

ชื่อกระบวนการงาน การจัดซื้อจัดจ้าง วงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท									
ที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของความเสี่ยง			มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			Likelihood	Impact	Risk Score				
		รายการ/รายละเอียด ของ TOR เพื่อเอื้อ ประโยชน์ต่อผู้ขาย/ ผู้รับจ้าง					๓) ผู้บังคับบัญชากำกับ ดูแลกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างอย่างเคร่งครัด ๔) มีการประกาศนโยบาย งดรับของขวัญและนำ ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน สร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการปลูกจิตสำนึกแก่ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัดจ้าง		

ใบงานกิจกรรมแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน

1.ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ 1 ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

ด้านที่ 2 ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ 3 ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ
ภาครัฐ

ด้านที่ 4 ความเสี่ยงทุจริตการบริหารงานบุคคล

2. เคยมีการทุจริตที่เกิดขึ้นในหน่วยงานในรูปแบบ มีอะไรบ้าง

3. สิ่งที่ยากให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน/องค์กร

4. ในความเห็นของท่าน กฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของ ป.ป.ช.
และ ป.ป.ท. มีจุดเด่น หรือบกพร่อง หรือไม่อย่างไร

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข วัน/เดือน/ปี : ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ หัวข้อ: เอกสารประกอบการบรรยายให้ความรู้ เรื่อง กระบวนการทัศน์หลักธรรมาภิบาลเพื่อการป้องกันการทุจริต และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย นางสาวณัฐมณีนธ์ ดาสาลี ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารคดีและบริหารทั่วไป สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต ๗ ในโครงการอบรมเสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Fight Against Corruption 2025) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรมมารวย การ์เด็น กรุงเทพมหานคร รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ) เอกสารประกอบการบรรยายให้ความรู้ เรื่อง กระบวนการทัศน์หลักธรรมาภิบาลเพื่อการป้องกันการทุจริต และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย นางสาวณัฐมณีนธ์ ดาสาลี ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารคดีและบริหารทั่วไป สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต ๗ ในโครงการอบรมเสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Fight Against Corruption 2025) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรมมารวย การ์เด็น กรุงเทพมหานคร Link ภายนอก: ไม่มี หมายเหตุ:	
ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล พศวีร์ วัชรบุตร (นายพศวีร์ วัชรบุตร) ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘	ผู้อนุมัติรับรอง พศวีร์ วัชรบุตร (นายพศวีร์ วัชรบุตร) ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ (หัวหน้า) วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่ พศวีร์ วัชรบุตร (นายพศวีร์ วัชรบุตร) นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘	